

STI for
OTOP
UPGRADE
คู่มือวิจัยเพื่อโอท็อป

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการการพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนา
ผลิตภัณฑ์จักสานจากเตยหนามของกลุ่มสตรีและ
ผู้สูงอายุภายใต้แนวคิดเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมชุมชน
สะเตงนอก จังหวัดยะลา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิชาวดี ตานีเห็ง และคณะที่ปรึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

เสนอ

สำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ระยะเวลาของโครงการ

2 มกราคม – 15 กันยายน 2562

สรุปย่อการดำเนินโครงการบริการวิชาการ
โครงการการพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์จักสานจากเตยหนามของ
กลุ่มสตรีและผู้สูงอายุภายใต้แนวคิดเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมชุมชนสะเตงนอก
จังหวัดยะลา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิชาวดี ตานีเห็ง และคณะที่ปรึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

1.1 ลงพื้นที่พูดคุยเพื่อศึกษาความต้องการเบื้องต้นของผู้ประกอบการเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่และพัฒนากระบวนการผลิต

ที่ปรึกษาได้ลงพื้นที่เพื่อทำการสอบถามถึงประเด็นประเภทของผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สมาชิกกลุ่มต้องการพัฒนา และได้นำเสนอแนวคิดและแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ให้สมาชิกกลุ่มได้รับทราบและมีส่วนร่วมในการพัฒนา

1.1 การจัดประชุมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ แนวคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์ พฤติกรรมผู้บริโภค ตลาดแข่งขันประเภทจักสาน อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น โดยให้ความรู้ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ การพัฒนาทักษะการผลิต การบริหารจัดการ การตลาด การสื่อสารการตลาด และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน(ในอนาคต) ผลผลิตจากการดำเนินงานที่ได้ คือ กลุ่มสมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัย ตอบสนองการใช้งาน ประโยชน์ใช้สอยและการกำหนดกลุ่มผู้ซื้อเป้าหมายเฉพาะกลุ่ม(niche target) ที่เป็นผู้หญิงตั้งแต่วัยรุ่นน วัยทำงาน กลุ่มแม่บ้านและผู้สูงอายุ

1.2 การออกแบบและจัดทำผลิตภัณฑ์(ใหม่)ต้นแบบ

ที่ปรึกษาและวิทยากรและได้ร่วมกันพิจารณาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่ต้องการพัฒนา 3 ผลิตภัณฑ์ คือ 1) กระเป๋าสตรีอเนกประสงค์ ที่สตรีทุกกลุ่มวัยสามารถใช้งานได้ 2) แผ่นวางสำหรับอาหารบนโต๊ะอาหาร และ 3) เสื้ออเนกประสงค์ ดังนี้

1) กระเป๋าสตรีอเนกประสงค์

รูปแบบที่ 1 มีแนวคิดเป็นกระเป๋าสตรีขนาดกลางสำหรับทุกกลุ่มวัย เป็นกระเป๋าสะพายไหล่ ประโยชน์ใช้สอยสามารถนำไปทำงาน กิจกรรมช้อปปิ้ง หรือเดินเล่นในวันพักผ่อน จักสานด้วยสีธรรมชาติมีสีขาวนวลของใบเตยหนาม และจักสานด้วยการสกัดสีจากพืชพื้นถิ่นในชุมชนสะเตงนอก จังหวัดยะลา นำมาย้อมสีใบเตย(นำไปจักสานกระเป๋า) เช่น จะได้สีเหลืองจากขมิ้นชัน สีเขียวเทาจากใบก้างปลาแดง เป็นต้น

รูปแบบที่ 2 มีแนวคิดเป็นกระเป๋าสตรีขนาดเล็ก สำหรับวัยรุ่นและวัยทำงาน ใช้สำหรับการถือไปทำงาน ไปเรียนหนังสือ หรือ วันพักผ่อน

รูปแบบที่ 3 มีแนวคิดเป็นกระเป๋าสตรีแบบถือขนาดกลาง สำหรับกลุ่มวัยผู้ใหญ่ ทำงาน กลุ่มแม่บ้านและกลุ่มผู้สูงอายุ สำหรับไปทำงาน เดินช้อปปิ้งหรือออกงาน

2) แผ่นวางสำหรับอาหารบนโต๊ะอาหาร

รูปแบบที่ 1 เป็นแผ่นวางสำหรับอาหารบนโต๊ะอาหารจักสานจากเตยหนามมีทรงกลมและใช้ผ้าพื้นเมืองลายบาติกเย็บเป็นก้นตักแต่งเพื่อให้เกิดความสวยงาม

รูปแบบที่ 2 2) แผ่นวางสำหรับอาหารบนโต๊ะอาหารจักสานจากเตยหนามมีทรงสี่เหลี่ยมและใช้ผ้าพื้นเมืองลายบาติกเย็บเป็นก้นตักแต่งเพื่อให้เกิดความสวยงาม

3) เสื่อเนกประสงค์

รูปแบบที่ 1 จักสานเสื่อด้วยลวดลายสก๊อตตัดเฉียง 1(ลวดลายยาวจูง1)

รูปแบบที่ 2 จักสานเสื่อด้วยลวดลายสก๊อตตัดเฉียง 2(ลวดลายยาวจูง 2)

1.4 การอบรมปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ จำนวน 3 ประเภท ที่ผู้ประกอบการได้คัดเลือกขนาดไว้ และผลิตสินค้าสำหรับทดสอบตลาด

วิทยากรได้ให้ความรู้และทักษะในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

1) การคัดเลือกวัตถุดิบ(ใบเตยหนาม) ที่จะนำมาจักสานผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ใบเตยหนามที่มีขนาดใบอ่อนเหมาะสำหรับจักสานกระเป๋าเพราะเนื้อนุ่มจักสานง่ายสีสวยงาม เมื่อจักสานเสร็จจะได้กระเป๋ามีสีขาวปนเหลืองนวลเป็นธรรมชาติ และคัดเลือกใบเตยหนามใบอ่อนระดับกลางหรือใบแก่มาจักสานเป็นแผ่นวางรองสำหรับอาหารบนโต๊ะและจักสานเป็นเสื่อ เพื่อความแข็งแรงคงทนในการใช้งาน

2) การอบรมการจักสานและการตัดเย็บประกอบผลิตภัณฑ์กระเป๋า 3 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 วิทยากรอบรมปฏิบัติการการผลิตกระเป๋าสตรีที่มีการนำผ้าพื้นเมือง ผ้าบาติกหรือผ้าสวยงามมาผสมสานตัดเย็บประกอบด้วยจักรเย็บผ้า ตั้งแต่การสร้างแบบ การวางผ้า มาประดับกระเป๋า การตัดเย็บแผ่นเสื้อ(ตัวกระเป๋า) การเย็บจักร การสอย การใส่ผ้าซับในกระเป๋า การประกอบขึ้นรูปกระเป๋าและการเย็บหูถือกระเป๋าบนใบเตยหนาม

รูปแบบที่ 2 วิทยากรอบรมปฏิบัติการการจักสานจากเตยหนามประเภทกระเป๋าสตรีอเนกประสงค์ขนาดกลางแบบสะพายไหล่

รูปแบบที่ 3 วิทยากรอบรมปฏิบัติการแก่สมาชิกกลุ่มในการจักสานกระเป๋าสตรีย้อมสีใบเตยหนามด้วยสีที่สกัดจากพืชพื้นถิ่น เช่น ขมิ้น จักสานด้วยมือแบบดั้งเดิมเพื่อให้ผลิตภัณฑ์จักสานได้ตรงและประณีตสวยงาม ตั้งแต่การเริ่มจักสานพื้นกระเป๋าและการขึ้นรูปขึ้นโครงตัวกระเป๋า

กระเป๋ารูปแบบที่ 1

กระเป๋าแบบที่ 2 และ 3

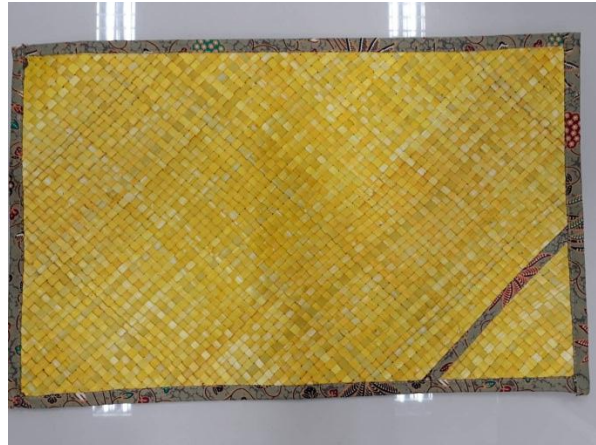
3) การอบรมพัฒนาผลิตภัณฑ์แผ่นวางสำหรับอาหารบนโต๊ะอาหาร

วิทยากรให้ความรู้และทักษะปฏิบัติการการตัดเย็บแผ่นวางสำหรับอาหารบนโต๊ะ ขนาดทรงกลมและขนาดสี่เหลี่ยม พร้อมอบรมทักษะการนำผ้าพื้นเมืองหรือผ้าบาติกเป็นผ้ากุ้นเย็บติดรอบๆ แผ่นวางสำหรับ ทำให้สีสันทสวยงาม ตั้งแต่การตัดแบบ สร้างแบบ ตัดเย็บประกอบผ้ากุ้นตกแต่ง

แผ่นวางสำหรับอาหารขนาดทรงกลม

แผ่นวางสำหรับอาหารขนาดทรงสี่เหลี่ยม

4) ผลิตภัณฑ์เสื่ออเนกประสงค์ พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ด้วยกระบวนการย้อมสี ที่สกัดจากพืชพื้นถิ่นด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ภายใต้แนวคิดเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งคณะที่ปรึกษา เป็นวิทยากรในการอบรม

